32009R0460

UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 460/2009

od 4. lipnja 2009.

o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1126/2008 o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu Tumačenja 16 Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC)

(Tekst značajan za EGP)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 1602/2002 od 19. lipnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda [1], a posebno njezin članak 3. stavak 1.,

budući da:

(1) Uredbom Komisije (EZ) br. 1126/2008 [2] usvojeni su određeni međunarodni standardi i tumačenja koji su postojali 15. listopada 2008.

(2) Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) objavio je 3. srpnja 2008. Tumačenje 16 *Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje*, dalje u tekstu: „IFRIC 16". IFRIC 16 je tumačenje koje pojašnjava kako primjenjivati zahtjeve Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 21 i MRS-a 39 u slučajevima kada se subjekt zaštićuje od valutnog rizika koji proizlazi iz njegovih ulaganja u inozemno poslovanje.

(3) Savjetovanje sa Skupinom tehničkih stručnjaka (TEG) Europske savjetodavne skupine za financijsko izvještavanje (EFRAG) potvrđuje da IFRIC 16 zadovoljava tehničke kriterije za donošenje utvrđene u članku 3. Stavku 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002. U Skladu s Odlukom Komisije 2006/505/EZ od 14. srpnja 2006. o osnivanju Savjetodavne skupine za preispitivanje računovodstvenih standarda koja Komisiju savjetuje o objektivnosti i neutralnosti mišljenja Europske savjetodavne skupine za financijsko izvještavanje (EFRAG) [3], Savjetodavna skupina za preispitivanje računovodstvenih standarda razmotrila je mišljenje EFRAG-a o prihvaćanju i obavijestila Komisiju da je mišljenje uravnoteženo i nepristrano.

(4) Uredbu (EZ) br. 1126/2008 bi trebalo stoga na odgovarajući način izmijeniti.

(5) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Računovodstvenog regulatornog odbora,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Tumačenje 16 *Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje* Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) umeće se u Prilog Uredbi (EZ) br. 1126/2008 kako je navedeno u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

Sva trgovačka društva primjenjuju IFRIC 16 kako je navedeno u Prilogu ovoj Uredbi najkasnije od datuma početka prve financijske godine koja počinje nakon 30. lipnja 2009.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. lipnja 2009.

Za Komisiju
Charlie McCREEVY
Član Komisije

[1] SL L 243, 11.9.2002., str. 1.
[2] SL L 320, 29.11.2008., str. 1.
[3] SL L 199, 21.7.2006., str. 33.

PRILOG

MEĐUNARODNI RAČUNOVODSTVENI STANDARDI

IFRIC 16	IFRIC Tumačenje 16 *Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje*

Umnožavanje je dopušteno unutar Europskoga gospodarskog prostora. Sva postojeća prava pridržana su izvan EGP-a, osim prava na umnožavanje za osobne potrebe ili drugih primjerenih korištenja. Daljnje informacije mogu se zatražiti od IASB-a na stranici www.iasb.org

IFRIC TUMAČENJE 16

Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje

REFERENCE

— MRS 8 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške*

— MRS 21 *Učinci promjena tečajeva stranih valuta*

— MRS 39 *Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje*

TEMELJI

1. Mnogi izvještajni subjekti imaju ulaganja u inozemna poslovanja (kako su definirani u točki 8. MRS-a 21), koja mogu biti ovisna društva, pridružena društva, zajednički pothvati ili podružnice. MRS 21 nalaže subjektima da funkcijsku valutu svakog svojeg inozemnog poslovanja odrede kao valutu primarnog ekonomskog okružja predmetnog poslovanja. Kod preračunavanja rezultata i financijskog položaja inozemnog poslovanja u prezentacijsku valutu, subjekt je dužan priznavati tečajne razlike u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti do otuđenja inozemnog poslovanja.

2. Računovodstvo zaštite kod valutnog rizika koji proizlazi iz neto ulaganja u inozemno poslovanje primjenljiv je samo kada je neto imovina predmetnog inozemnog poslovanja uključena u financijske izvještaje ([1]). Stavka koja je predmetom zaštite po pitanju valutnog rizika koji proizlazi iz neto ulaganja u inozemno poslovanje može biti iznos neto imovine koji je jednak ili niži od knjigovodstvenog iznosa neto imovine inozemnog poslovanja.

3. MRS-om 39 nalaže se da se u sklopu odnosa računovodstvene zaštite odredi prihvatljiva zaštićena stavka i prihvatljivi zaštitni instrument. Ako postoji utvrđeni odnos zaštite, kod zaštite neto ulaganja dobit ili gubitak s naslova zaštitnog instrumenta za koji je utvrđeno da je učinkovit kao zaštita neto ulaganja priznaje se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i iskazuje unutar tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja rezultata i financijskog položaja inozemnog poslovanja.

4. Subjekt s mnogo inozemnih poslovanja može biti izložen višestrukim valutnim rizicima. Ovo tumačenje sadrži upute o načinu utvrđivanja valutnih rizika koji su prihvatljivi kao zaštićeni rizici u zaštiti neto ulaganja inozemnog poslovanja.

5. MRS-om 39 dopušta se subjektima da kao instrumente zaštite od valutnog rizika odrede ili izvedeni ili neizvedeni financijski instrument (ili kombinaciju izvedenog i neizvedenog financijskog instrumenta). Ovo tumačenje sadrži upute o tome gdje se unutar grupe instrumenti zaštite od neto ulaganja u inozemno poslovanje mogu držati kako bi bili prihvatljivi za primjenu računovodstva zaštite.

6. MRS-om 21 i MRS-om 39 nalaže se da se, kada matica otuđuje inozemno poslovanje, kumulativni iznosi priznati u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti koji se odnose i na tečajne razlike proizašle preračunavanjem rezultata i financijskog položaja inozemnog poslovanja i na dobit ili gubitak s naslova zaštitnog instrumenta za koji je utvrđeno da je učinkovit kao zaštita neto ulaganja preknjiže s glavnice na dobit ili gubitak kao reklasifikacijsko usklađivanje. Ovo tumačenje sadrži upute o načinu na koji subjekt treba odrediti iznose koji se reklasificiraju s glavnice na dobit ili gubitak i s naslova zaštitnog instrumenta i s naslova zaštićene stavke.

DJELOKRUG

7. Ovo se tumačenje primjenjuje na subjekt koji primjenjuje zaštitu od valutnog rizika povezanog s njegovim neto ulaganjima u inozemne dijelove poslovanja i koji želi ispuniti kriterije za primjenu računovodstva zaštite sukladno MRS-u 39. Iz praktičnih razloga, u ovom se tumačenju takav subjekt naziva maticom, a financijski izvještaji u kojima je sadržana neto imovina inozemnih poslovanja nazivaju se konsolidirani financijski izvještaji. Svako upućivanje na maticu jednako se primjenjuje na subjekt koji ima neto ulaganje u inozemnom poslovanju koje je zajednički pothvat, pridruženo društvo ili podružnica.

8. Ovo se tumačenje primjenjuje samo na zaštitu neto ulaganja u inozemno poslovanje i analogijom se ne bi trebalo primjenjivati na ostale vrste računovodstva zaštite.

([1]) To je slučaj kod konsolidiranih financijskih izvještaja, financijskih izvještaja u kojima su ulaganja obračunana primjenom metode udjela, financijskih izvještaja u kojima su udjeli pothvatnika u zajedničkim ulaganjima razmjerno konsolidirani (uz primjenu izmjena predloženih u Nacrtu za javnost br. 9 *Zajednički sporazumi* koji je Odbor za međunarodne računovodstvene standarde objavio u rujnu 2007.) i financijske izvještaje koji uključuju podružnicu.

PITANJA

9. Ulaganja u inozemne dijelove poslovanja mogu biti u izravnom vlasništvu matice ili neizravnom vlasništvu putem ovisnog društva ili ovisnih društava matice. Pitanja koja obrađuje ovo tumačenje:

(a) priroda zaštićenog rizika i iznos zaštićene stavke po kojima je moguće odrediti odnos zaštite:

i. smije li matica kao zaštićeni rizik odrediti samo tečajne razlike proizašle iz razlike između funkcijskih valuta matice i njezinog inozemnog poslovanja ili kao zaštićeni rizik smije odrediti i tečajne razlike proizašle iz razlike između prezentacijske valute konsolidiranih financijskih izvještaja matice i funkcijske valute inozemnog poslovanja;

ii. ako je inozemno poslovanje u neizravnom vlasništvu matice, mogu li se u zaštićeni rizik uključiti samo tečajne razlike proizašle iz razlika među funkcijskim valutama inozemnog poslovanja i njegove neposredne matice ili se u zaštićeni rizik mogu također uključiti sve tečajne razlike između funkcijske valute inozemnog poslovanja i posrednog ili krajnjeg matičnog subjekta (tj. utječe li činjenica da je neto ulaganje u inozemno poslovanje u posjedu putem posredne matice na ekonomski rizik krajnje matice);

(b) gdje se unutar grupe može držati zaštitni instrument:

i. je li moguće zasnovati zaštitni odnos prihvatljiv sa stajališta računovodstva zaštite samo ako je subjekt koji štiti svoje neto ulaganje strana u zaštitnom instrumentu ili može li bilo koji subjekt unutar grupe, bez obzira na svoju funkcijsku valutu, držati zaštitni instrument;

ii. utječu li priroda zaštitnog instrumenta (izvedenog ili neizvedenog) ili metoda konsolidacije na procjenu učinkovitosti zaštite;

(c) koji iznosi se prilikom otuđenja inozemnog poslovanja trebaju preknjižiti s glavnice u dobit ili gubitak kao reklasifikacijsko usklađivanje:

i. kada se otuđi zaštićeno inozemno poslovanje, koje iznose iz pričuve koju matica vodi po osnovi preračuna stranih valuta s naslova zaštitnog instrumenta i s naslova tog inozemnog poslovanja treba u konsolidiranim financijskim izvještajima matice preknjižiti s glavnice u dobit ili gubitak

ii. utječe li metoda konsolidacije na utvrđivanje iznosa koji se reklasificiraju s glavnice u dobit ili gubitak.

KONSENZUS

Priroda zaštićenog rizika i iznos zaštićene stavke za koje je moguće odrediti zaštitni odnos

10. Računovodstvo zaštite smije se primijeniti samo na tečajne razlike između funkcijske valute inozemnog poslovanja i funkcijske valute matice.

11. Pri zaštiti od valutnog rizika koji proizlazi iz neto ulaganja u inozemno poslovanje, zaštićena stavka može biti iznos neto imovine jednak ili niži od knjigovodstvenog iznosa neto imovine inozemnog poslovanja u konsolidiranim financijskim izvještajima matice. Knjigovodstveni iznos neto ulaganja inozemnog poslovanja koji se u konsolidiranim financijskim izvještajima matice može odrediti kao zaštićena stavka ovisi o tome je li neka matica inozemnog poslovanja na nižoj razini primijenila računovodstvo zaštite na svu neto imovinu tog inozemnog poslovanja ili dio nje te je li takav način obračunavanja očuvan u konsolidiranim financijskim izvještajima matice.

12. Zaštićeni se rizik može odrediti kao valutna izloženost koja nastaje između funkcijske valute inozemnog poslovanja i funkcijske valute bilo koje njegove matice (neposredne, posredne ili krajnje). Činjenica da je neto ulaganje u posjedu putem posredne matice ne utječe na prirodu ekonomskog rizika koji proizlazi iz valutne izloženosti prema krajnjoj matici.

13. Izloženost valutnom riziku koji proizlazi iz neto ulaganja u inozemno poslovanje može samo jednom ispuniti kriterije prihvatljivosti za primjenu računovodstva zaštite u konsolidiranim financijskim izvještajima. Prema tome, ako se zaštita od istog rizika iste neto imovine inozemnog poslovanja provodi kod više od jedne matice unutar grupe (primjerice, provode je i neposredna i posredna matica), samo je jedan zaštitni odnos prihvatljiv za primjenu računovodstva zaštite u konsolidiranim financijskim izvještajima krajnje matice. Zaštitni odnos koji je odredila jedna matica u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima ne mora voditi druga matica na višoj razini. Međutim, ako ga matica na višoj razini ne vodi, računovodstvo zaštite koje je primijenila matica na nižoj razini mora biti ukinuto prije priznavanja računovodstva zaštite kod matice na višoj razini.

Gdje se unutar grupe može držati zaštitni instrument

14. Kao zaštitni instrument u zaštiti neto ulaganja u inozemno poslovanje može biti određen izvedeni ili neizvedeni instrument (ili kombinacija izvedenog i neizvedenog instrumenta). Zaštitni instrument(i) može (mogu) biti u posjedu subjekta ili subjekata unutar grupe (izuzev inozemnog poslovanja koje je samo predmetom zaštite) tako dugo dok su ispunjeni zahtjevi iz točke 88. MRS-a 39 koji se odnose na određivanje, dokumentiranje i učinkovitost zaštite neto ulaganja. Osobito treba jasno dokumentirati strategiju zaštite grupe zbog mogućnosti različitog određivanja na različitim razinama grupe.

15. Za potrebe ocjenjivanja učinkovitosti, promjena vrijednosti zaštitnog instrumenta u odnosu na valutni rizik izračunava se na temelju funkcijske valute one matice u odnosu na čiju se funkcijsku valutu mjeri zaštitni rizik, sukladno dokumentaciji o računovodstvu zaštite. Ovisno o tome gdje se drži zaštitni instrument, u odsustvu računovodstva zaštite ukupna promjena vrijednosti može se priznati u dobiti ili gubitku, u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, ili oboje. Međutim, na ocjenu učinkovitosti ne utječe je li promjena vrijednosti zaštitnog instrumenta priznata u dobit ili gubitak, ili u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti. U postupku primjene računovodstva zaštite ukupan se učinkovit dio promjene uključuje u ostalu sveobuhvatnu dobit. Na ocjenu učinkovitosti ne utječe je li zaštitni instrument izvedeni ili neizvedeni instrument, kao ni metoda konsolidacije.

Otuđenje zaštićenog inozemnog poslovanja

16. Ako je zaštićeno inozemno poslovanje otuđeno, iznos koji je u konsolidiranim financijskim izvještajima matice po osnovi zaštitnog instrumenta reklasificiran kao reklasifikacijsko usklađenje s pričuve iz preračunavanja stranih valuta u dobit ili gubitak jest iznos koji treba utvrditi sukladno zahtjevima točke 102. MRS-a 39. Taj je iznos kumulativna dobit ili kumulativan gubitak s naslova zaštitnog instrumenta koji je utvrđen kao učinkovita zaštita.

17. Iznos koji je u konsolidiranim financijskim izvještajima matice po osnovi zaštitnog instrumenta reklasificiran u dobit ili gubitak s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje sukladno točki 48. MRS-a 21 jest iznos koji je uključen u pričuvu matice na temelju preračunavanja stranih valuta s naslova tog inozemnog poslovanja. U konsolidiranim financijskim izvještajima krajnje matice, na ukupan neto iznos priznat kao pričuva iz preračunavanja stranih valuta po svim inozemnim poslovanjima ne utječe metoda konsolidacije. Međutim, koristi li krajnja matica metodu izravne ili postupne konsolidacije [1] može utjecati na iznos uključen u matičinu pričuvu iz preračunavanja stranih valuta s naslova pojedinačnog inozemnog poslovanja. Primjena metode postupne konsolidacije može dovesti do reklasifikacije u dobit ili gubitak iznosa koji se razlikuje od iznosa upotrijebljenog za utvrđivanje učinkovitosti zaštite. Tu je razliku moguće eliminirati tako da se odredi iznos koji se odnosi na predmetno inozemno poslovanje koji bi nastao da je bila upotrijebljena metoda izravne konsolidacije. MRS 21 ne propisuje spomenuto usklađivanje. Međutim, riječ je o izboru računovodstvene politike koju zatim treba dosljedno primjenjivati na sva neto ulaganja.

DATUM STUPANJA NA SNAGU

18. Subjekt je dužan ovo tumačenje primijeniti na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. listopada 2008. Dopuštena je njegova ranija primjena. Ako subjekt tumačenje primijeni na razdoblje koje započinje prije 1. listopada 2008., dužan je tu činjenicu i objaviti.

PRIJELAZNE ODREDBE

19. MRS-om 8 propisuje se način na koji subjekt primjenjuje promjenu računovodstvene politike koja je posljedica prve primjene nekog tumačenja. Kod prve primjene ovog tumačenja subjekt nije dužan postupiti u skladu s tim zahtjevima. Ako je subjekt odredio zaštitni instrument kao zaštitu neto ulaganja, ali zaštita ne ispunjava uvjete za primjenu računovodstva zaštite iz ovog tumačenja, dužan je primijeniti MRS 39 kako bi to računovodstvo zaštite prospektivno ukinuo.

[1] Izravna metoda je metoda konsolidacije u kojoj se financijski izvještaji inozemnog poslovanja izravno preračunavaju u funkcijsku valutu krajnje matice. Postupna metoda je metoda konsolidacije u kojoj se financijski izvještaji inozemnog poslovanja prvo preračunavaju u funkcijsku valutu posredne matice ili više njih i zatim preračunavaju u funkcijsku valutu krajnje matice (ili prezentacijsku valutu ako je različita).

Dodatak

Upute za primjenu

Ovaj je Dodatak sastavni dio tumačenja.

UP1. U ovom je dodatku ilustrirana primjena ovog tumačenja upotrebom niže prikazanog korporacijskog ustroja. Opisani zaštitni odnosi u svim bi slučajevima bili podvrgnuti testiranju učinkovitosti sukladno MRS-u 39, premda o tom testiranju nije riječ u ovom Dodatku. Matica, a to je krajnja matica, prezentira svoje konsolidirane financijske izvještaje u svojoj funkcijskoj valuti – eurima (EUR). Svako ovisno društvo je u stopostotnom vlasništvu matice. U neto ulaganje matice u ovisno društvo B u iznosu 500 milijuna GPB (funkcijska valuta je britanska funta – GBP) uključeno je 159 milijuna GBP kao protuvrijednost neto ulaganja ovisnog društva B u ovisno društvo C u iznosu 300 milijuna USD (funkcijska valuta je američki dolar –USD). Drugim riječima, neto imovina ovisnog društva B izuzev njegovog ulaganja u ovisno društvo C iznosi 341 milijun GBP.

Priroda zaštićenog rizika i iznos zaštićene stavke za koje je moguće odrediti zaštitni odnos (točke 10.-13.)

UP2. Matica može štititi svoja neto ulaganja u ovisna društva A, B i C od valutnog rizika koji proizlazi iz funkcijskih valuta svakog od njih (japanski jen – JPY, britanska funta i američki dolar) u odnosu na euro. Osim toga, matica može provoditi zaštitu od valutnog rizika iz odnosa američkog dolara, koji je funkcijska valuta ovisnog društva B, i britanske funte, koja je funkcijska valuta ovisnog društva C. U svojim konsolidiranim financijskim izvještajima, ovisno društvo B može provoditi zaštitu svojeg neto ulaganja u ovisno društvo C od valutnog rizika koji proizlazi iz njihovih funkcijskih valuta, američkog dolara i britanske funte. U idućim primjerima, rizik određen za zaštitu je valutni rizik promptnog tečaja jer zaštitni instrumenti nisu izvedenice. Da su zaštitni instrumenti terminski ugovori (forward), matica bi mogla odrediti valutni rizik terminskog tečaja.

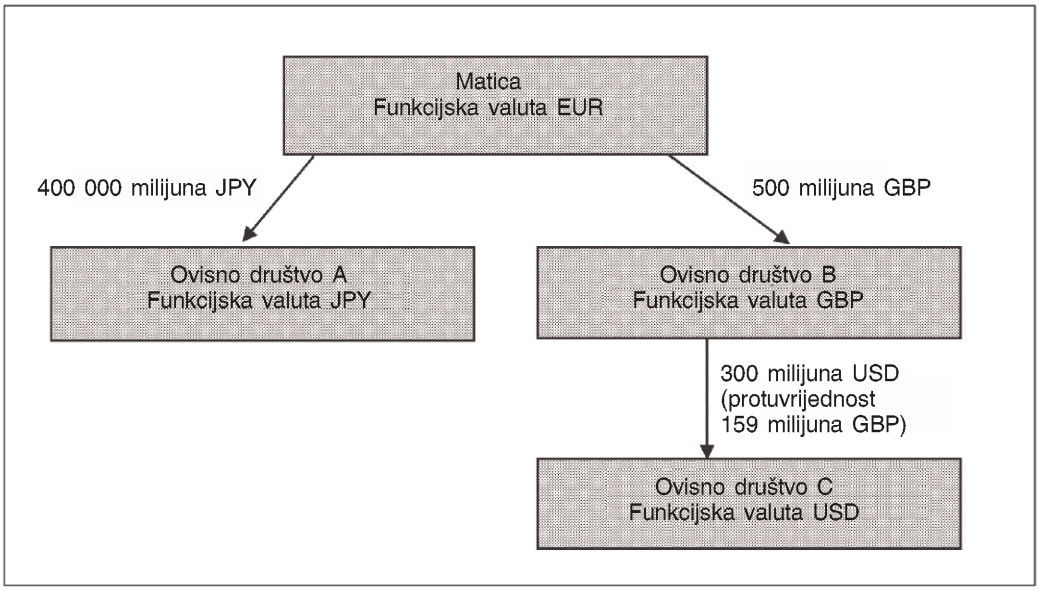

Iznos zaštićene stavke za koju je moguće odrediti zaštitni odnos (točke 10.-13.)

UP3. Matica želi zaštititi svoje neto ulaganje u ovisno društvo C od valutnog rizika. Pretpostavimo da ovisno društvo ima vanjsku pozajmicu od 300 milijuna USD. Neto imovina ovisnog društva A na početku izvještajnog razdoblja je 400 000 milijuna JPY uključujući i utržak od vanjske pozajmice od 300 milijuna USD.

UP4. Zaštićena stavka može biti iznos neto imovine jednak knjigovodstvenoj vrijednosti neto ulaganja matice u ovisno društvo C (300 milijuna USD) u njezinim konsolidiranim financijskim izvještajima ili niži od nje. Matica u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima može vanjsku pozajmicu ovisnog društva A u iznosu 300 milijuna USD odrediti kao zaštitu od valutnog rizika po promptnom tečaju eura u odnosu na američki dolar (EUR/USD) koji je povezan s njezinim neto ulaganjem u neto imovinu ovisnog društva C u iznosu 300 milijuna USD. U tom se slučaju i razlike iz tečaja eura u odnosu na američki dolar (EUR/USD) po vanjskoj pozajmici ovisnog društva A u iznosu 300 milijuna USD i razlike iz tečaja eura u odnosu na američki dolar (EUR/USD) s naslova neto ulaganja u ovisno društvo C u iznosu 300 milijuna USD u matičinim konsolidiranim financijskim izvještajima nakon primjene računovodstva zaštite iskazuju unutar pričuve iz preračunavanja stranih valuta.

UP5. U odsustvu računovodstva zaštite, ukupne tečajne razlike po tečaju američkog dolara u odnosu na euro s naslova vanjske pozajmice ovisnog društva A u iznosu 300 milijuna USD bi se u konsolidiranim financijskim izvještajima matice priznale kako slijedi:

— na temelju promjene promptnog tečaja USD/JPY, preračunato u eure, u dobit ili gubitak, i

— na temelju promjene promptnog tečaja JPY/EUR u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti.

Umjesto načina određivanja iz točke UP4., matica u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima može vanjsku pozajmicu ovisnog društva A u iznosu 300 milijuna USD odrediti kao zaštitu od valutnog rizika po promptnom tečaju britanske funte u odnosu na američki dolar (GBP/USD) iz odnosa između ovisnog društva C i ovisnog društva B. U tom bi se slučaju ukupne razlike iz tečaja američkog dolara u odnosu na euro (USD/EUR) s naslova vanjske pozajmice ovisnog društva A u iznosu 300 milijuna USD u konsolidiranim financijskim izvještajima matice priznale kako slijedi:

— na temelju promjene promptnog tečaja GBP/USD u pričuvu iz preračunavanja stranih valuta u odnosu na ovisno društvo C,

— na temelju promjene promptnog tečaja GBP/JPY, preračunato u eure, u dobit ili gubitak, i

— na temelju promjene promptnog tečaja JPY/EUR u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti.

UP6. Matica ne može vanjsku pozajmicu ovisnog društva A u iznosu 300 milijuna USD u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima odrediti i kao zaštitu od rizika po promptnom tečaju EUR/USD i kao zaštitu od rizika po promptnom tečaju GBP/USD. Jedan zaštitni instrument može štititi isti određeni rizik samo jednom. Ovisno društvo B ne može u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima primijeniti računovodstvo zaštite jer se zaštitni instrument drži izvan grupe koju čine ovisno društvo B i ovisno društvo C.

Gdje se unutar grupe može držati zaštitni instrument (točke 14. i 15.)?

UP7. Kako je navedeno u točki UP5., ukupna promjena vrijednosti po valutnom riziku povezanom s vanjskom pozajmicom ovisnog društva A u iznosu 300 milijuna USD bi se u matičnim konsolidiranim financijskim izvještajima u odsustvu računovodstva zaštite iskazala i u dobiti ili gubitku (promptni tečaj USD/JPY) i u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti (promptni tečaj EUR/JPY). Oba iznosa uključuju se u ocjenjivanje učinkovitosti zaštite određene u točki UP4. jer se i promjena vrijednosti zaštitnog instrumenta i promjena vrijednosti zaštićene stavke izračunavaju prema funkcijskoj valuti matice – euru u odnosu na američki dolar, koji je funkcijska valuta ovisnog društva C, sukladno dokumentaciji o zaštiti. Metoda konsolidacije (tj. metoda izravne ili metoda postupne konsolidacije) ne utječe na ocjenu učinkovitosti zaštite.

Iznosi reklasificirani u dobit ili gubitak prilikom otuđenja inozemnog poslovanja (točke 16. i 17.)

UP8. Pri otuđenju ovisnog društva C, sljedeći iznosi u matičnim konsolidiranim financijskim izvještajima reklasificiraju se iz pričuve iz preračuna stranih valuta u dobit ili gubitak:

(a) u odnosu na vanjsku pozajmicu ovisnog društva A u iznosu 300 milijuna USD, iznos koji treba biti utvrđen sukladno MRS-u 39, tj. ukupna promjena vrijednosti s naslova valutnog rizika koja je priznata u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti kao učinkovit dio zaštite; i

(b) u odnosu na neto ulaganje u ovisno društvo C u iznosu 300 milijuna USD, iznos koji je utvrđen po metodi konsolidacije subjekta. Ako matica koristi metodu izravne konsolidacije, svoju pričuvu iz preračunavanja stranih valuta će s naslova ovisnog društva C utvrditi izravno po valutnom tečaju eura u odnosu na američki dolar (EUR/USD). Ako matica koristi metodu postupne konsolidacije, svoju pričuvu iz preračunavanja stranih valuta će s naslova ovisnog društva C utvrditi prema pričuvi iz preračunavanja stranih valuta koju je priznalo ovisno društvo B po valutnom tečaju britanske funte u odnosu na američki dolar (GBP/USD), preračunavajući ju u svoju funkcijsku valutu primjenom valutnog tečaja eura u odnosu na britansku funtu (EUR/GBP). Ako je matica u prethodnim razdobljima primjenjivala postupnu konsolidaciju, to je ne obvezuje niti je sprečava da iznos pričuve iz preračunavanja stranih valuta koji treba reklasificirati prilikom otuđivanja ovisnog društva C utvrdi kao iznos koji bi bio priznat da je oduvijek koristila metodu izravne konsolidacije, ovisno o njezinoj računovodstvenoj politici.

Zaštita više inozemnih poslovanja (točke 11., 13. i 15.)

UP9. U idućim se primjerima pokazuje kako je, u konsolidiranim izvještajima matice, rizik koji može biti predmetom zaštite uvijek rizik između njezine funkcijske valute (euro) i funkcijske valute ovisnog društva B i ovisnog društva C. Bez obzira na način na koji su zaštite određene, najveći iznosi koji se kao učinkovita zaštita mogu u konsolidiranim financijskim izvještajima matice uključiti u pričuvu iz preračunavanja stranih valuta ako se provodi zaštita obaju inozemnih poslovanja su 300 milijuna USD s naslova rizika iz odnosa eura i američkog dolara (EUR/USD) i 341 milijun GBP s naslova rizika iz odnosa eura i britanske funte (EUR/GBP). Ostale promjene vrijednosti zbog promjena valutnih tečajeva iskazuju se u sklopu konsolidirane dobiti ili konsolidiranoga gubitka matice. Naravno, bilo bi moguće da matica odredi samo 300 milijuna USD za promjene promptnog tečaja američkog dolara u odnosu na britansku funtu (USD/GBP) ili samo 500 milijuna GBP za promjene promptnog tečaja britanske funte u odnosu na euro (GBP/EUR).

Matica drži i zaštitne instrumente u USD i zaštitne instrumente u GBP

UP10. Matica može poželjeti zaštititi se od valutnog rizika u odnosu na svoje neto ulaganje u ovisno društvo B, kao i u odnosu na svoje neto ulaganje u ovisno društvo C. Pretpostavimo da matica drži primjerene zaštitne instrumente nominirane u američkim dolarima i britanskim funtama koje može odrediti kao zaštitu svojih neto ulaganja u ovisno društvo B i ovisno društvo C. Stavke koje matica u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima može odrediti za zaštitu uključuju, ali nisu ograničene na sljedeće:

(a) zaštitni instrument u iznosu 300 milijuna USD određen kao zaštita neto ulaganja u ovisno društvo C u iznosu 300 milijuna USD, pri čemu je rizik od kojeg se provodi zaštita izloženost promptnom tečaju (EUR/USD) između matice i ovisnog društva C i zaštitni instrument do 341 milijuna GBP određen kao zaštita neto ulaganja u ovisno društvo B u iznosu 341 milijuna GBP, pri čemu je rizik od kojeg se provodi zaštita izloženost promptnom tečaju (EUR/GBP) između matice i ovisnog društva B.

(b) zaštitni instrument u iznosu 300 milijuna USD određen kao zaštita neto ulaganja u ovisno društvo C u iznosu 300 milijuna USD, pri čemu je rizik od kojeg se provodi zaštita izloženost promptnom tečaju (GBP/USD) između ovisnog društva B i ovisnog društva C i zaštitni instrument do 500 milijuna GBP određen kao zaštita neto ulaganja u ovisno društvo B u iznosu 500 milijuna GBP, pri čemu je rizik od kojeg se provodi zaštita izloženost promptnom tečaju (EUR/GBP) između matice i ovisnog društva B.

UP11. Tečajni rizik EUR/USD na temelju neto ulaganja matice u ovisno društvo C različit je od tečajnog rizika EUR/GBP na temelju neto ulaganja matice u ovisno društvo B. Međutim, u slučaju opisanom u točki UP10. podtočki (a) matica se, odredivši zaštitni instrument u američkim dolarima, već u potpunosti zaštitila od tečajnog rizika EUR/USD po svojem neto ulaganju u ovisno društvo C. Da je matica zaštitni instrument u britanskim funtama koji posjeduje također odredila za zaštitu svojeg neto ulaganja u ovisno društvo B u iznosu 500 milijuna GBP, 159 milijuna GBP tog neto ulaganja, koji predstavljaju protuvrijednost neto ulaganja u ovisno društvo C u američkim dolarima, u matičnim konsolidiranim financijskim izvještajima bilo bi dva puta zaštićeno od tečajnog rizika GBP/EUR.

UP12. U slučaju opisanom u točki UP10. podtočki (b), ako matica kao zaštićeni rizik odredi izloženost promptnom tečaju GBP/USD između ovisnog društva B i ovisnog društva C, samo dio promjene vrijednosti zaštitnog instrumenta matice u iznosu 300 milijuna USD povezan s tečajem britanske funte u odnosu na američki dolar (GBP/USD) uključuje se u matičnu pričuvu iz preračunavanja stranih valuta s naslova ovisnog društva C. Preostali dio promjene (istovjetan promjeni tečaja GBP/EUR po osnovi 159 milijuna GBP) iskazuje se unutar konsolidirane dobiti ili konsolidiranoga gubitka matice, kao pod točkom UP5. Budući da određivanje tečajnog rizika USD/GBP između ovisnog društva B i ovisnog društva C ne uključuje tečajni rizik GBP/EUR, matica je također u mogućnosti dio svojeg neto ulaganja u ovisno društvo B do iznosa od 500 milijuna GBP odrediti kao rizik povezan s izloženošću promptnom tečaju (GBP/EUR) između matice i ovisnog društva B.

Ovisno društvo B drži zaštitni instrument u USD

UP13. Pretpostavimo da ovisno društvo B ima vanjsko zaduženje po zajmu u iznosu 300 milijuna USD po kojem su primljena sredstva prenesena na maticu na temelju međukompanijskog zajma nominiranog u britanskim funtama. Budući da su i imovina i obveze porasle za 159 milijuna GBP, neto imovina ovisnog društva B ostaje nepromijenjena. Ovisno društvo B bi u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima spomenuti vanjski dug moglo odrediti kao zaštitu svojeg neto ulaganja u ovisno društvo C od tečajnog rizika GBP/USD. Matica bi mogla zaštitni instrument koji je odredilo ovisno društvo B i dalje voditi kao zaštitu svojeg neto ulaganja u iznosu 300 milijuna USD u ovisno društvo C od tečajnog rizika GBP/USD (vidjeti točku 13.), a zaštitni instrument u britanskim funtama (GBP) koji drži odrediti kao zaštitu cijelog svojeg neto ulaganja u ovisno društvo B u iznosu 500 milijuna GBP. Prva zaštita, koju je odredilo ovisno društvo B, bila bi procijenjena u funkcijskoj valuti ovisnog društva B (britansku funtu), dok bi druga zaštita, koju je odredila matica, bila procijenjena u funkcijskoj valuti matice (euro). U tom je slučaju zaštitnim instrumentom u USD u matičinim konsolidiranim financijskim izvještajima zaštićen samo tečajni rizik GBP/USD povezan s matičinim neto ulaganjem u ovisno društvo C, a ne cijeli tečajni rizik EUR/USD. Prema tome, u konsolidiranim financijskim izvještajima matice može biti provedena zaštita cijelog tečajnog rizika EUR/GBP povezanog s matičinim neto ulaganjem u ovisno društvo B u iznosu 500 milijuna GBP.

UP14. Međutim, mora se razmotriti i način obračunavanja matičinog zajma u iznosu 159 milijuna GBP po kojem matica ima obvezu prema ovisnom društvu B. Ako se obveza matice na temelju zajma ne promatra kao dio njezinog neto ulaganja u ovisno društvo B jer ne ispunjava uvjete iz točke 15. MRS-a 21, razlike koje prilikom preračunavanja proizlaze iz tečaja britanske funte u odnosu na euro bile bi iskazane kroz konsolidiranu dobit ili konsolidirani gubitak matice. Ako se obveza matice prema ovisnom društvu B na temelju zajma u iznosu 159 milijuna GBP promatra kao dio matičinog neto ulaganja, to neto ulaganje iznosilo bi samo 341 milijun GBP, te bi sukladno tomu iznos koji bi matica mogla odrediti kao stavku koja se štiti od tečajnog rizika GBP/EUR bio umanjen sa 500 milijuna GBP na 341 milijun GBP.

UP15. Kada bi matica ukinula odnos zaštite koji je odredilo ovisno društvo B, mogla bi vanjsko zaduženje ovisnog društva B u iznosu 300 milijuna USD odrediti kao zaštitu za svoje neto ulaganje u ovisno društvo C u iznosu 300 milijuna USD od tečajnog rizika EUR/USD te zaštitni instrument u britanskim funtama koji drži odrediti kao zaštitu za svoje neto ulaganje u ovisno društvo B samo do iznosa 341 milijuna GBP. U tom bi se slučaju učinkovitost obiju zaštita izračunavala po funkcijskoj valuti matice (euro). Slijedom toga, i promjena vrijednosti tečaja USD/GBP vanjske pozajmice ovisnog društva B i promjena vrijednosti tečaja GBP/EUR matičine obveze prema ovisnom društvu B na temelju zajma (ukupno ekvivalentna promjeni USD u odnosu na EUR) bi u matičinim konsolidiranim financijskim izvještajima bile uključene u pričuvu iz preračunavanja stranih valuta. Budući da je matica svoje neto ulaganje u ovisno društvo C već u potpunosti zaštitila od tečajnog rizika EUR/USD, svoje neto ulaganje u ovisno društvo B može zaštititi od tečajnog rizika EUR/GBP samo do iznosa 341 milijuna GBP.